

PHÓNG SỰ

Đem công nghệ quang điện tử... về làng

Lê Vũ Tuấn

Thật không thể ngờ, trên bãi đất hầy còn trống hoang rộng hơn 120ha thuộc Khu công nghiệp (CN) Long Đức ở ngoại vi tỉnh lỵ Trà Vinh lại mọc lên nhà máy sản xuất loại vật liệu cực kỳ quý hiếm trên thế giới (giá bán mỗi gram lên đến hàng nghìn USD), khiêm tốn ẩn mình dưới tên gọi Cty hoá chất Mỹ Lan. Giám đốc Cty cũng là nhân vật đặc biệt: Tiến sĩ năng lượng và vật liệu Nguyễn Thanh Mỹ hiện là uỷ viên Uỷ ban Trung ương MTTQ Việt Nam.

Mang tên làng ra thế giới

"Mỹ Lan là tên con gái đầu lòng của tôi" - tiến sĩ Việt kiều Nguyễn Thanh Mỹ gạt mồ hôi đầm đìa trên mặt mở đầu câu chuyện với chúng tôi bên khung cửa nhà máy. Ông đang cùng hai chuyên gia Canada hướng dẫn nhân viên lắp ráp máy phân tích, lò phản ứng do Cty mẹ American Dye Source (ADS) từ Quebec gửi sang. Bình dị trong bộ cánh "bụi bặm", giữa đám đông là một trong những đứa con thành đạt nhất Trà Vinh: Sở hữu 50 bằng phát minh đăng cấp quốc tế, đoạt nhiều giải thưởng khoa học danh giá, được nhiều Cty điện toán và in ấn hàng đầu thế giới mời làm việc trước khi đứng ra thành lập Cty riêng; hiện dẫn đầu 11 Cty chuyên nghiên cứu, sản xuất vật liệu quang điện tử trên phạm vi toàn cầu. "Để đón chào thiên niên kỷ mới, cuối năm 1999, tôi dẫn Mỹ Lan về thăm nơi chôn nhau cắt rốn của mình vào đúng dịp sinh nhật thứ 13. Đó là làng Thanh Mỹ, huyện Châu Thành - cái huyện nghèo mà Báo Lao Động từng mô tả qua bài "Làng bán máu". Chính Mỹ Lan đề nghị tôi mua đất ở Phú Quốc. Không ngờ quyết định ấy đã khiến cho cái khát vọng cội nguồn trong tôi ngày càng lớn thêm. Bởi vậy, khi đầu tư 10 triệu USD mở Cty hoá chất, tôi đã chọn tên cháu".

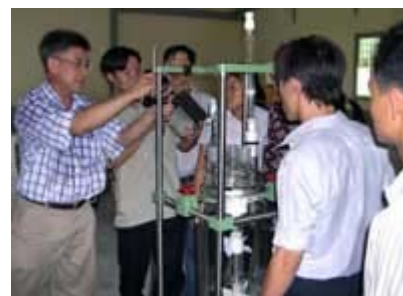

Toàn cảnh nhà máy của Cty hoá chất Mỹ Lan.

Thật ra, cái cội rễ trong lòng Nguyễn Thanh Mỹ đã được mẹ cha sắp đặt từ 50 năm trước: Chọn tên làng để đặt cho con. Ngôi làng ấy trong ký ức tuổi thơ gắn liền với chiến tranh và đói nghèo. Tết Mậu Thân năm 1968, căn nhà nhỏ của 6 mẹ con bị đạn đại bác bắn sập. Cha bỏ đi khi mới lên 9, Mỹ phải vừa học, vừa đi bán càrem. Khi lên đại học thì kiếm thêm nghề... đá banh mướn. Tiếp đó là 12 năm ròng rã kiếm sống ở Canada bằng nghề rửa chén, bồi bàn. Việc học thêm chỉ được đặt ra khi ông cưới vợ - bà Bùi Thị Nhàn, quê gốc tỉnh Thái Bình- vào năm 1983. Bắt đầu từ lớp dự bị đại học, chàng trai nghèo mang tên cái làng nghèo mở đợt thu nạp kiến thức với nhịp độ khủng khiếp: Làm thuê cho nhà hàng từ 2 giờ chiều đến 2 giờ sáng, tự học đến 4 giờ rưỡi, thức dậy lại đến trường từ 8 giờ sáng đến 1 giờ trưa... Ấy vậy mà giành được cùng lúc 2 suất học bổng, tiến thẳng lên thạc sĩ, tiến sĩ, làm việc cho các "đại gia" như: IBM, Sun Chemical, Kodak Polychrome Graphics. Năm 1995, Nguyễn Thanh Mỹ lập Cty ADS ngay trên đất Mỹ với tên gọi mang hàm ý thay mặt người Mỹ cung cấp bột màu cho thế giới trước khi mang thương hiệu ấy về Canada.

Những "món quà quê" gửi tặng quê hương

Trong tháng 7 này, Cty hoá chất Mỹ Lan bắt đầu sản xuất những gram vật liệu quang điện tử đầu tiên ở VN. Trước đó một tuần, chúng tôi đề nghị vị tiến sĩ chuyên ngành năng lượng và vật liệu giới thiệu với độc giả Báo Lao Động, nhà máy của ông sẽ xuất khẩu những gì? Nguyễn Thanh Mỹ nói: "Khi về VN đầu tư, tôi có 2 chọn lựa: Sản xuất 1 tấn phân urê giá 350USD hay 1 gram vật liệu quang điện tử giá từ 800 - 10.000USD. Tôi đã chọn cái sau. Đây là loại vật liệu hữu cơ dùng chế tạo màn hình thuộc thế hệ sau "liên kết lỏng" có đặc điểm siêu sáng, siêu nhẹ, siêu mỏng, có thể xếp lại được nhờ phương pháp in phun. Hãng Epson đã mua vật liệu của chúng tôi

Tiến sĩ Nguyễn Thanh Mỹ (bìa trái) hướng dẫn nhân viên lắp ráp

để... in ra những màn hình rất đẹp, rất ít tốn điện, cỡ 60 inch và 42 inch, gọi là E-paper. Họ dự định sẽ bán rộng rãi E-paper ra thị trường thế giới sau 5 năm nữa. Vật liệu này còn được dùng chế tạo màn biến đổi năng lượng mặt trời, có thể may thẳng vào quần áo giúp lấy điện sử dụng máy tính, thiết bị viễn thông không cần phải xài pin. Nó cũng có thể được đặc chế làm chất đánh dấu lên tiền, lên hàng hoá để chống giả, chống trốn thuế nhờ máy dò bằng tia laser. Chúng tôi còn sản xuất vật liệu nano giá bán mỗi gram tại Canada là 895USD".

"Đầu tư tới 10 triệu USD, bao giờ Cty hoá chất Mỹ Lan mới hoàn vốn?" - tôi lại hỏi. Và tiến sĩ Mỹ lại làm tôi giật mình: "Từ 1 tới 2 năm. Lợi nhuận vài ngàn phần trăm là bình thường. Sau đó, tôi sẽ mở thêm Cty in Mỹ Lan chuyên sản xuất bản kẽm CTP và Cty được phẩm Mỹ Lan chuyên cung ứng các chất trung gian phục vụ bào chế, hạn chót là năm 2008".

Chính thức đi vào hoạt động từ ngày 1.6, nhà máy sản xuất vật liệu quang điện tử thứ 12 trên thế giới đã tuyển dụng 20 nhân viên đầu tiên với mức lương khá cao: Kỹ sư mới ra trường 3 triệu đồng/tháng, cộng thêm 2 triệu đồng nữa chi ăn ở, đi lại. Bảo vệ, tạp vụ - 1,5 triệu đồng/tháng, cộng thêm 200 nghìn đồng ăn trưa. Các chế độ làm việc 8 giờ/ngày, 5 ngày/tuần, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm nhân thọ... được thực hiện nghiêm, chứng tỏ vị uỷ viên Uỷ ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc VN - đại diện cho hơn 250.000 kiều bào tại Canada, nghiên cứu rất kỹ Bộ luật Lao động (LĐ). "Người LĐ là tài sản vô giá của Cty" - ông tâm sự. "Chính tôi sẽ đào tạo họ và rất muốn trả công cho họ ngang bằng hai chuyên gia Canada đang có mặt tại đây: Lương 55.000USD/năm, cộng thêm tiền thưởng từ 10.000 - 15.000USD nữa, tức mỗi tháng hơn 5.000USD. Một người là cán bộ quản lý kỹ thuật, có bằng thạc sĩ. Người kia không bằng cấp gì hết, nhưng tổng hợp hoá chất thì khó kiếm ai giỏi hơn anh".

Niềm vui của ông Mỹ là trong "đội hình Mỹ Lan" có tới 12 nhân viên quê gốc Trà Vinh. Ngoài nguồn tuyển dụng chính là Trường Đại học Bách khoa TP.Hồ Chí Minh, ông còn tham gia tạo nguồn tại Trường Đại học Cần Thơ bằng cách tặng học bổng cho sinh viên khoa Hoá (1.000USD/năm) và tài trợ nghiên cứu sinh thạc sĩ, tiến sĩ hoá học tại Canada do ông giảng dạy (27.000CAD/năm). "Anh tưởng tượng xem, nếu có chừng 500 kỹ sư hoá về đây chuyên tâm sản xuất vật liệu quang điện tử thì không lý do gì mà Trà Vinh không giàu, thậm chí là giàu nhất VN" - ông bộc lộ niềm tin thật mãnh liệt.

Cùng Anh hùng Lao động Huỳnh Văn Bé

Tuy nhiên, theo tiêu chuẩn của Giám đốc Cty ADS dẫn đầu thế giới, kỹ sư hoá mới ra trường của VN vẫn chưa làm được gì: "Họ có quá ít cơ hội thực tập. Trong 6 tháng cuối năm, tôi chỉ làm mỗi việc là tổ chức sản xuất để dạy nghề. Trước khi dạy nghề, phải dạy họ kỷ luật lao động và tinh thần trách nhiệm là hai thứ người LĐ VN còn thiếu, dù óc sáng tạo thì có thừa".

Sau đó vài ngày, chúng tôi tình cờ gặp lại tiến sĩ Mỹ ngay tại Cần Thơ. "Về VN mà không đến Cần Thơ là tôi cảm thấy không thoải mái vì đã trót "cưới" giàn máy của anh Ba Bé rồi" - ông giải thích, rồi khoác vai Anh hùng Lao động Huỳnh Văn Bé - Giám đốc Cty CP in tổng hợp Cần Thơ - cười xòa. Hỏi ra, trong 50 bằng phát minh đăng cấp quốc tế của Nguyễn Thanh Mỹ sở hữu có công nghệ sản xuất bản kẽm CTP, hiện chiếm lĩnh khoảng 30% nhà in ở Mỹ, tiền thuê bản quyền lên tới 10 triệu USD cho 20 năm. Thế mà ông đem nó làm "món quà quê" tặng không cho Nhà máy sản xuất bản nhôm tráng sẵn Tây Đô chỉ vì "anh Ba Bé cũng là dân miền Tây, chân tình lắm".

"Cách nay hơn 1 năm, tôi theo đoàn doanh nhân Hàn Quốc qua đây buôn bán nên quen biết anh Ba" - tiến sĩ Mỹ nhớ lại. "Thấy anh sử dụng công nghệ Hàn Quốc, nhưng cho ra chất lượng sản phẩm không ổn định, tôi bảo thôi, để mình giúp cho".

Từng biết chuyện Anh hùng Lao động Huỳnh Văn Bé làm bản nhôm tráng sẵn đầu tiên ở VN, được xếp hạng 8/16 tại Hội chợ ngành in quốc tế năm 2004 tổ chức ở Đức, bây giờ tôi không thể không

hỏi: "Nhận "món quà quê", ông thấy sao?". Giám đốc Cty CP in tổng hợp Cần Thơ - bộc bạch: "Phát minh của anh, VN mình chưa có, nước ngoài sử dụng đã hàng chục năm. Hiện giờ, bản kẽm nước ngoài bán giá 9,5USD/m², tôi bán 6USD mà vẫn còn có lời. Doanh thu tăng xấp xỉ 30%/năm. Đời sống dân mình đã khá, phải chuẩn bị nền văn hoá đọc thật sang trọng mới được".

©2003 Lao Dong All Rights Reserved - Contact us: webmaster@laodong.com.vn